

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۳۷۴/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۱/۲۸

پست .....

بیتالی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۸۵/۱/۷۷۶
تاریخ ثبت: ۸۵/۱/۲۹
اقدام کننده: عصر

شورای محترم نگهبان

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی که از سوی دولت به شماره ۳۲۶۳۲/۴۰۶۴ مورخ ۱۳۸۴/۱/۲۹ به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۵/۱/۲۰ مجلس عیناً به تصویب رسید، در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

غلامعلی حدادعادل

رئیس مجلس شورای اسلامی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۳۷۳/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پوست .....

بیت‌المالی

لایحه موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی

ماده واحده - موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی مشتمل بر یک مقدمه و چهارده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - ارجاع اختلافات موضوع مواد (۱۲) و (۱۳) این موافقتنامه به داوری توسط دولت جمهوری اسلامی ایران منوط به رعایت قوانین و مقررات مربوط است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی که از این پس «طرفهای متعاقد» نامیده می‌شوند؛

با علاقمندی به تحکیم همکاریهای اقتصادی در جهت تأمین منافع هر دو دولت،

با هدف به‌کارگیری منابع اقتصادی و امکانات بالقوه خود در امر سرمایه‌گذاری و نیز ایجاد و حفظ شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر،

و با تأیید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران یک طرف متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر، به شرح زیر توافق نمودند:

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی
دفتر رئیس

شماره ۳۷۳/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پست

بیتالی

ماده ۱ - تعاریف

از نظر این موافقتنامه:

۱ - اصطلاح «سرمایه‌گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه‌گذاران یکی از طرفهای متعاقد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاقد اخیرالذکر به‌کارگرفته شود:

الف - اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مربوط به آنها از قبیل حق رهن، حق حبس، حق انتفاع و وثیقه.

ب - سهام، سهم‌الشرکه، اوراق قرضه و هر نوع مشارکت در شرکتها.

ج - حق مالکیت نسبت به پول یا هر عملیاتی که دارای ارزش اقتصادی باشد.

د - حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق اختراع، نمونه‌های بهره‌وری، طرحها یا نمونه‌های صنعتی، علایم و اسامی تجاری، دانش فنی و حسن شهرت تجاری.

ه - حقوق اعطاء شده توسط قانون یا قرارداد شامل حق اکتشاف، استخراج یا بهره‌برداری از منابع طبیعی.

۲ - اصطلاح سرمایه‌گذاران به هرکدام از موارد زیر اطلاق می‌گردد:

الف - اشخاص حقیقی که به موجب قوانین هر یک از طرفهای متعاقد اتباع آن طرف متعاقد به شمار آیند، یا

ب - اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاقد که به موجب قوانین همان طرف متعاقد تأسیس شده و مرکز اداره یا مرکز اصلی فعالیت‌های آنها در قلمرو همان طرف متعاقد مزبور قرار داشته باشد.

۳ - اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است که به‌طور قانونی از سرمایه‌گذاری حاصل شده باشد از جمله سود حاصل از سرمایه‌گذاری، سود تسهیلات مالی، سود سهام، کارمزد و حق‌الامتیاز.

۴ - اصطلاح «قلمرو»:

الف - در مورد جمهوری اسلامی ایران به معنی مناطقی است که تحت حاکمیت یا صلاحیت جمهوری اسلامی ایران قرار دارد و شامل مناطق دریایی مربوط آن نیز می‌شود.

ب - در مورد جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی به معنی قلمرویی است که جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی در آن اعمال حقوق حاکمیت می‌نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفترتیس

شماره ۳۷۴/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پست .....

بیتالی

۵ - اصطلاح «ارزهای قابل تبدیل» به معنی ارزیابی است که به طور گسترده در معاملات بین المللی جهت پرداخت مورد استفاده قرار می گیرند و به طور گسترده در بازارهای عمده ارزی بین المللی مبادله می شوند.

ماده ۲ - تشویق سرمایه گذاری

- ۱ - هر یک از طرفهای متعاقد سرمایه گذاران خود را به سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاقد دیگر تشویق خواهد کرد.
- ۲ - هر یک از طرفهای متعاقد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۳ - پذیرش سرمایه گذاری

- ۱ - هر یک از طرفهای متعاقد با رعایت قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد.
- ۲ - هر یک از طرفهای متعاقد پس از پذیرش سرمایه گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات جهت تحقق سرمایه گذاری مزبور لازم است اعطاء خواهد کرد.

ماده ۴ - حمایت و رفتار با سرمایه گذاری

- ۱ - سرمایه گذاریهای انجام شده توسط سرمایه گذاران هر یک از طرفهای متعاقد در قلمرو طرف متعاقد دیگر از امنیت و حمایت کامل و دائم و رفتار منصفانه و عادلانه طرف اخیرالذکر برخوردار خواهند شد. چنین سرمایه گذاریهای از رفتاری برخوردار خواهند شد که از رفتار اعمال شده توسط طرف اخیرالذکر نسبت به سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران کشورهای کامله الوداد (هرکدام که برای سرمایه گذار مساعدتر باشد) نامساعدتر نباشد.
- ۲ - هر طرف متعاقد در قلمرو خود نسبت به سرمایه گذاران طرف متعاقد دیگر در خصوص مدیریت، نگهداری، استفاده، بهره مندی یا فروش سرمایه گذاریهایشان رفتاری را اعمال خواهد نمود که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاران هر کشور ثالث (هرکدام که برای

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر ترخیص

شماره ۳۷۳/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پست .....

بیتبانی

سرمایه‌گذاران مساعدتر باشد) نامساعدتر نباشد.

۳ - هیچ‌یک از طرفهای متعاقد نباید به وسیله اقدامات دلخواه یا تبعیض‌آمیز به مدیریت، نگهداری، استفاده، بهره‌مندی، مالکیت یا فروش چنین سرمایه‌گذاریهایی آسیب وارد نماید.

۴ - اگر یک طرف متعاقد به موجب یک موافقتنامه راجع به تأسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک یا یک موافقتنامه راجع به اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، مزایای خاصی را به سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث اعطاء کند، ملزم به اعطای مزایای مزبور به سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر نخواهد بود.

ماده ۵ - شرایط مساعدتر

قطع نظر از شروط مقرر در این موافقتنامه، شرایط مساعدتری که میان هر یک از طرفهای متعاقد و یک سرمایه‌گذار طرف متعاقد دیگر مورد توافق قرار گرفته یا قرار گیرد، قابل اعمال خواهد بود.

ماده ۶ - اعمال سایر مقررات

اگر مفاد قوانین یا مقررات هر یک از طرفهای متعاقد یا تعهدات آن به موجب موافقتنامه‌های بین‌المللی شامل مقرراتی عام یا خاص باشد که سرمایه‌گذاریهایی سرمایه‌گذاران طرف متعاقد دیگر را مستحق برخورداری از رفتاری مساعدتر از آنچه در این موافقتنامه پیش‌بینی شده نماید، این مقررات تاحدی که برای سرمایه‌گذار مساعدتر باشد بر این موافقتنامه حاکم خواهد بود.

ماده ۷ - مصادره و جبران خسارت

۱ - سرمایه‌گذاریهایی سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاقد توسط طرف متعاقد دیگر ملی و سلب مالکیت نخواهد شد و یا تحت تدابیر مشابه قرار نخواهد گرفت، مگر آن‌که اقدامات مزبور برای اهداف عمومی، به موجب فرآیند قانونی، به روش غیرتبعیض‌آمیز و در مقابل پرداخت سریع و مؤثر غرامت انجام پذیرد.

۲ - میزان جبران خسارت باید معادل ارزش روز سرمایه‌گذاری بلافاصله قبل از ملی شدن، مصادره یا سلب مالکیت یا آگاهی عمومی از آن باشد و شامل هزینه‌های مالی تا تاریخ پرداخت غرامت نیز می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۷۳/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پست .....

سبقتی

ماده ۸ - جبران خسارت برای زیانها

۱ - سرمایه گذاران هر یک از طرفهای متعاقد که سرمایه گذاری های آنها به علت مخاصمه مسلحانه، انقلاب، یا حالت اضطراری مشابه در قلمرو طرف متعاقد دیگر دچار خسارت شود، در خصوص اعاده مال، پرداخت غرامت یا جبران خسارت توسط طرف متعاقد دیگر از رفتاری برخوردار خواهند شد که از رفتار اعمال شده توسط آن طرف متعاقد نسبت به سرمایه گذاران خود یا سرمایه گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر نباشد.

۲ - بدون خدشه وارد شدن به بند (۱) این ماده، سرمایه گذاران یک طرف متعاقد که در هر یک از موقعیتهای موضوع بند مذکور در قلمرو طرف متعاقد دیگر به علل زیر دچار خسارت شوند:

- الف - مصادره سرمایه گذاری آنها یا بخشی از آن توسط مراجع یا نیروهای طرف اخیرالذکر، یا
  - ب - تخریب سرمایه گذاری آنها یا بخشی از آن توسط مراجع یا نیروهای طرف اخیرالذکر که ناشی از ضرورت موقعیت نباشد،
- از اعاده مال یا جبران خسارت منصفانه، بدون تأخیر غیرموجه، برخوردار خواهند شد.

ماده ۹ - بازگشت و انتقال سرمایه

۱ - هر یک از طرفهای متعاقد با حسن نیت اجازه خواهد داد که در مورد سرمایه گذاری موضوع این موافقتنامه انتقالات زیر به صورت آزاد و بدون تأخیر انجام شود. این انتقالات به ویژه شامل موارد زیر است:

- الف - عواید،
- ب - مبالغ حاصل از فروش و یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه گذاری،
- ج - حق الامتیازها و حق الزحمه های مربوط به قراردادهای انتقال فناوری،
- د - مبالغ پرداخت شده به موجب مواد (۷) و یا (۸) این موافقتنامه،
- ه - اقساط وامهای مربوط به سرمایه گذاری،
- و - حقوق ماهیانه و دستمزدهای دریافتی توسط کارکنان سرمایه گذار که پروانه کار مرتبط با آن سرمایه گذاری در قلمرو آن طرف متعاقد را دارا باشند.
- ز - وجوه پرداختی ناشی از تصمیم محاکم یا دیوانهای داوری مذکور در ماده (۱۲).

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

دفتر رئیس

شماره ۳۷۳/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۱/۲۸

پوست .....

مستثنای

- ۲ - انتقالات فوق باید به ارزی قابل تبدیل به نرخ جاری زمان انتقال انجام پذیرد.
- ۳ - انتقال هنگامی «بدون تأخیر» تلقی خواهد شد که در مدت زمانی که معمولاً برای انجام تشریفات انتقال لازم است صورت پذیرد.

ماده ۱۰ - جانشینی

هرگاه یکی از طرفهای متعاهد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن در چارچوب یک نظام قانونی به لحاظ پرداختی که به موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین خطرات غیرتجاری یک سرمایه‌گذاری به عمل آورده جانشین سرمایه‌گذار شود:

- الف - جانشینی مزبور توسط طرف متعاهد دیگر معتبر شناخته خواهد شد،
- ب - جانشین مستحق حقوقی بیش از آنچه سرمایه‌گذار استحقاق آن را داشته است، نخواهد بود،
- ج - اختلافات میان جانشین و طرف متعاهد دیگر براساس ماده (۱۲) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۱ - دامنه شمول

- ۱ - این موافقتنامه در مورد سرمایه‌گذاریهای انجام شده توسط سرمایه‌گذاران هر طرف متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر، خواه قبل یا بعد از لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه، اعمال خواهد شد اما در مورد هر اختلاف مربوط به سرمایه‌گذاری که قبیل از لازم‌الاجراء شدن آن ایجاد شده یا ادعایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن آن حل و فصل شده، اعمال نخواهد شد.
- ۲ - در مورد جمهوری اسلامی ایران فقط سرمایه‌گذاریهایی که توسط مراجع ذیصلاح آن طرف متعاهد به تصویب برسد تحت پوشش این موافقتنامه خواهد بود. مرجع ذیصلاح در جمهوری اسلامی ایران سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران یا مرجعی که جانشین آن می‌شود، می‌باشد.

ماده ۱۲ - حل و فصل اختلافات بین یک طرف متعاهد

و سرمایه‌گذار طرف متعاهد دیگر

- ۱ - اختلافات بین یک طرف متعاهد و سرمایه‌گذار طرف متعاهد دیگر در ارتباط با سرمایه‌گذاری

بیتالی

او، به طور کتبی، شامل اطلاعات جامع توسط سرمایه گذار به اطلاع طرف متعاقد سرمایه پذیر خواهد رسید. سرمایه گذار و طرف مربوطه حتی الامکان سعی خواهند کرد اختلافات را به طور دوستانه از طریق مشاوره و مذاکره حل و فصل کنند.

۲ - اگر اختلافات ظرف مدت شش ماه از تاریخ ارسال اطلاعیه کتبی به طور دوستانه حل و فصل نشود اختلاف می تواند به انتخاب سرمایه گذار ارجاع شود به :

الف - دادگاه ذی صلاح یا دیوان داوری طرف متعاقدی که سرمایه گذاری در قلمرو آن صورت پذیرفته است، یا

ب - مرکز بین المللی حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری، ایجاد شده طبق کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر، چنانچه هر دو طرف متعاقد عضو کنوانسیون باشند، یا

ج - دیوان داوری موردی که به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) تشکیل شود.

۳ - احکام صادره برای طرفهای اختلاف قطعی و الزام آور است و هر طرف متعاقد ملزم به اجرای حکم طبق قوانین ملی خود می باشد.

ماده ۱۳ - حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاقد

۱ - کلیه اختلافات ناشی از اجرا یا تفسیر این موافقتنامه بین طرفهای متعاقد ابتدا از طریق مذاکره و به طور دوستانه حل و فصل خواهد شد. در صورت عدم توافق، هر یک از طرفهای متعاقد می تواند ضمن ارسال اطلاعیه ای برای طرف متعاقد دیگر، موضوع را به یک دیوان داوری ارجاع نماید.

در صورت ارجاع امر به دیوان داوری، هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه نسبت به انتخاب یک داور اقدام می کند و داوران منتخب طرفهای متعاقد ظرف مدت شصت روز از تاریخ آخرین انتخاب، یک داور ثالث را به عنوان سرداور تعیین خواهند کرد. چنانچه یکی از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، طرف متعاقد دیگر می تواند از رئیس دیوان بین المللی دادگستری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را

مبتنی

دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

۲ - در مواردی که انتصاب باید توسط رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری انجام شود چنانچه رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری از انجام وظیفه معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط عضو ارشد دیوان که تابعیت هیچ‌یک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد انجام خواهد شد.

۳ - دیوان داورى با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده‌اند آئین و محل داورى را تعیین خواهد نمود.

۴ - تصمیمات دیوان داورى برای طرفهای متعاقد قطعی و الزام‌آور است.

۵ - تصمیمات دیوان داورى با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

۶ - هر طرف متعاقد باید هزینه‌های عضوى را که تعیین نموده است بپردازد. هزینه‌های سرداور و سایر هزینه‌ها به‌طور مساوی توسط طرفهای متعاقد پرداخت خواهد شد. در هر صورت، دیوان می‌تواند در خصوص تقسیم هزینه‌ها تصمیم دیگری اتخاذ نماید.

ماده ۱۴ - لازم‌الاجراء شدن موافقتنامه

۱ - این موافقتنامه سی روز پس از تاریخ ارائه آخرین اطلاعیه هر یک از طرفهای متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر این که اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود درباره لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه به عمل آورده است برای مدت ده سال به موقع اجراء گذارده خواهد شد. پس از مدت مزبور این موافقتنامه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آن‌که یکی از طرفهای متعاقد شش ماه قبل از فسخ آن، به‌طور کتبی طرف متعاقد دیگر را از قصد خود مبنی بر فسخ آن مطلع نماید.

۲ - به هر حال، این موافقتنامه برای سرمایه‌گذاریهایی که قبل از تاریخ فسخ آن انجام شده، برای یک دوره اضافی بیست ساله مجرى خواهد بود.

این موافقتنامه در دو نسخه به زبانهای فارسی و انگلیسی تنظیم شده و هر دو متن از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود.

این موافقتنامه در آدیس‌آبابا در تاریخ بیست و نهم مهرماه ۱۳۸۲ هجری شمسی مطابق با ۲۱ اکتبر

شماره ۳۷۴/۷۹۷۶

تاریخ ۱۳۸۵/۰۱/۲۸

پست .....

بیت‌اللی

۲۰۰۳ میلادی به امضاء نمایندگان دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی
رسید.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران
از طرف دولت جمهوری فدرال دمکراتیک اتیوپی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و چهارده ماده در جلسه
علنی روز یکشنبه مورخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی به
تصویب رسید.

غلامعلی حدادعادل
رئیس مجلس شورای اسلامی